

SZIJJ FERENC

Különböző fények

(VISSZAFORDULÁS / VESZELSZKY)

Tolnai Ottónak

Ha elég messzire látnánk,
mert nagyobb lenne a szemünk
a mostaninál, akkor a csillagos ég
szinte egyetlen fényes felület lenne,
legfeljebb itt-ott egy fekete ponttal,
ahol a kihűlt és összeomlott csillagok
elnyelnek egy szűk nyalábot
abból a fényből, amely a világegyetem
túlsó végéből tart felénk a kezdetek óta.

Kezdeti fény, a legerősebb, de
legkuszább is, még együtt van benne
az összes létező anyag
kezdetleges formája
és az elemi akarat, ha volt
egyáltalán akarat, nem pedig
a semmitől való félelem
vetette szét magát
egy véletlen pillanatban.

De nem tudom, hogy akkor nappal
nem lenne-e túl sok a szemünknek a földi fény,
vagy bízhatnánk-e abban, hogy a házak
és a fák egy része már rég kihűlt,
az emberektől pedig eleve minden
még sötétebb lesz,
csak a gyerekek fénylenek fel délután,
ahogy szétfutnak, gyorsan elfelejtik,
amit délelőtt hallottak,
és kipróbálnak valami mást,
szelíden legyőzni és erőszakkal

kérlelni valakit, és nem nézik,
ki az, mitől nyomorult, ha nem szól,
márpedig egyikük se szól,
valami mástól olyan hangosak
hogy végül magamra kell zárnom
az ablakot.

Mert az kétségtelen, hogy ugyanazzal
a szemmel kell nézni a földi tájat,
mint az éjszakai eget, a kettő ugyanaz,
a tájnak is minden egyes pontja
külön világ, amelyben fehér foltok
és véres felfedezőutak, vasúthálózatok
és váltakozó színű jelzőrendszerek,
vulkánkitörések és ünnepi hűségfelvonulások
préselődnek össze, és minden pont
vonzza és taszítja a körülötte levőket,
és a nagyobb csoportok, vonulatok, hurok is
egymást, és vannak távoli, meglepő
kölcsonhatások is számosan, mindig
az egészre is kell figyelni.

Kérdés azonban, elég-e itt nekünk
az egész, vagy még hozzá kell
tenni valamit, hogy elszakadjon a mérték
az emberi kéztől, lábtól, de talán
még a szemtől is, lényegében
megtagadni a látványt valami kis különbséggel,
fokról fokra.

Egy régi lehetőséget ilyen tevékeny
szomorúsággal nyugalomra bírni
a kínzó adottságok között, és kivárni,
amíg megköt annak a hordónyi,
névtelen festéknek az üledékétől,
amelyet álmainkban öntünk össze
felsőbb parancsra, de mindig harsány
nevetés lenne a vége, ha nem ébrednénk fel
idejében, mert csak mi kellünk nekik,
nem a szín.

Vagy meghagyni mindent, és azon túl
már csak abban reménykedni, ami
magától növekszik és fogy, este elszürkül,
éjjel tompa fényben feldereng,
nappal az emberek bejárják.

PATAKI FERENC: ORGANIKUS TEMPLOM